

นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์แบบมีส่วนร่วม
ของตำบลทุ่งกวาว อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่*

POLICIES AND STRATEGIES FOR PARTICIPATING CREATIVE
AREA DEVELOPMENT in THUNG KWAO SUBDISTRICT MUEANG
PHARE DISTRICT, PHARE PROVINCE

ธนันท์ คุ่มถิ่นแก้ว,
Thnananan Kumthinkaew

วันดี ชันแก้ว,
Wandee Khankaew

มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Phrae Campus

E-mail : pejum16@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1. เพื่อศึกษาปัญหาและการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตำบลทุ่งกวาว อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ 2. เพื่อพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตำบลทุ่งกวาว อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ 3. เพื่อเสนอนโยบายและยุทธศาสตร์ต่อประชาคมตำบลทุ่งกวาว อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ รูปแบบเป็นการวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth Interview) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้นำท้องที่และประชาชน จำนวน 15 คน ได้แก่ นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบล, กำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน, ผู้ประกอบการ และประชาชน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth Interview) การสนทนากลุ่มย่อย สัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการการวิเคราะห์ ศึกษาปัญหาและการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตำบลทุ่งกวาว อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ จากการวิเคราะห์ SWOT สามารถนำมากำหนดทิศทางของ

* Received 15 June 2023; Revised 23 June 2023; Accepted 25 June 2023

ประเด็นการพัฒนา ตำบลทุ่งกวาว โดยพบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ประกอบด้วย ด้านงบประมาณ ด้านสภาวะทางเศรษฐกิจ ด้านการเข้ามาของเทคโนโลยี ด้านขาดความร่วมมือของคนในชุมชน

2. พัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของตำบลทุ่งกวาว อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ผลการวิจัยพบว่า ความก้าวหน้าและนวัตกรรมของเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบกระบวนการ โครงสร้างทางด้านกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

3. เสนอนโยบายและยุทธศาสตร์ต่อประชาคมตำบลทุ่งกวาว อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่. จากผลการนำเสนอ พบว่า โครงการจะต้องสอดคล้องกับความต้องการอันแท้จริงของประชาชนทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อ แก้ปัญหาของชุมชน หรือ ปรับปรุงความสุข ความเจริญได้ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ส่วนข้อเสนอแนะมีดังนี้

ควรส่งเสริมให้ความรู้ใน ด้านทางเทคโนโลยี ปัจจุบันสภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทย ตกต่ำลง ทำให้ชุมชนขาดการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนพึ่งพาตนเองด้านเทคโนโลยีการผลิต

คำสำคัญ : การพัฒนา,นโยบาย,การมีส่วนร่วม,พื้นที่เชิงสร้างสรรค์

Abstract

The objectives of this research study are: 1. To study the problems and economic development of the community, Thung Kwao Subdistrict, Muang Phrae District, Phrae Province, 2. To develop policies and strategies for community economic development in Thung Kwao Subdistrict, Muang Phrae District, Phrae Province, 3. To propose policies and strategies to the community of Thung Kwao Subdistrict, Muang Phrae District, Phrae Province. That's the research. The format is qualitative research, which collects data by in-depth interview method. The 15 members include the mayor of the parish municipality, Kamnan, chieftains, entrepreneurs and citizens. Tools used include in-depth interviews, small group conversations, interviews, and group discussions.

The results showed that:

1. Analysis results Study the problems and economic development of Thung Kwao subdistrict, Muang Phrae district, Phrae province from SWOT analysis can be used to determine the direction of development issues. It was found that problems with community economic development include budget, economic conditions, and technology inputs. Lack of community cooperation

2. Develop policies and strategies for community economic development of Thung Kwao Subdistrict, Mueang Phrae District, Phrae Province. The results showed that advancements and innovations in digital technology It affects changes in process patterns. The structure of economic and social activity is inevitable.

3. Propose policies and strategies to the community of Thung Kwao Subdistrict, Mueang Phrae District, Phrae Province. According to the results of the presentation, the project must be in line with the real needs of the people in terms of economy, society and culture, with the objective of solving community problems or improving happiness and prosperity both economically and economically. Society & Culture. The suggestions section is as follows:

Knowledge in the field of technology should be encouraged. Currently, thailand's economic conditions are in decline. As a result, the community lacks economic development, the community is self-reliant on production technology.

Keywords : Development, Policy, Participation, Creative Space.

บทนำ

ในการพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมเชิงพื้นที่ของชุมชน สังคมและท้องถิ่น ที่มีได้มองรัฐเป็นศูนย์กลางแบบเก่าแต่มองชุมชนท้องถิ่นเป็นศูนย์กลางซึ่งแต่ละชุมชนมีต้นทุนทางทรัพยากร องค์ความรู้ภูมิปัญญาประวัติศาสตร์ วิถีวัฒนธรรม ความเชื่อ ฯลฯ ที่มากมายและมีความแตกต่างหลากหลาย กระบวนการลุกขึ้นมาสร้างกติกา ข้อตกลง ในการจัดความสัมพันธ์อยู่ร่วมกันของคนในชุมชนกับการร่วมในพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมเชิงพื้นที่ กำหนดกรอบที่จะนำไปสู่การสร้างระบบที่ดีร่วมกัน ที่ได้ขับเคลื่อนเพื่อให้ทุกภาคส่วนที่ประชาชนรวมตัวกันในสังคมในกลุ่มเล็กที่เรียกว่าชุมชน และชุมชนย่อมมีสิทธิอนุรักษ์และฟื้นฟู จารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่น (ศักดิ์ชัย เกียรติธนาสินทร์, 2553) ศิลปวัฒนธรรมอันดีงานของท้องถิ่นและของชาติและมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน เป็นกระบวนการสะท้อนการเข้าถึงสิทธิ บทบาทหน้าที่ ประชาธิปไตยมีส่วนร่วมในการจัดทำยุทธศาสตร์ในเชิงพื้นที่เพื่อนำไปสู่การพัฒนาโดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและมีการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ และพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่เน้นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ให้แก่ สภาองค์กรชุมชนขยายผลมีการปรับเปลี่ยนวิถีคิดและการนำไปสู่การจัดทำการพัฒนานโยบายแบบมีส่วนร่วมเชิงพื้นที่สร้างสรรค์ เพื่อเป็นหนึ่งในเครื่องมือการดำเนินการเพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการร่วมกันการพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ดังนั้น การพัฒนาชุมชนให้สามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจของชุมชนด้วยคุณค่า เป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อน ประเทศให้มีความยั่งยืนทางเศรษฐกิจด้วยประเทศไทยมีบริบท และความเป็นเอกลักษณ์ จากธรรมชาติ ศิลปะ และวัฒนธรรม ของแต่ละชุมชนที่สามารถสร้างรายได้ให้แต่ละชุมชนได้ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาด้านต่างๆจำเป็นต้องให้คนในชุมชนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาชุมชนของตัวเองอย่างแท้จริง (รังสรรค์ สิงห์เลิศ และศรัณยา อัทธากร, 2559, น.4) ตามแนวความคิดและหลักการของการพัฒนาชุมชน เพื่อให้ ชุมชนสามารถพามาใช้ในการเรียนรู้ สนับสนุนและส่งเสริมให้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันในการพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ของชุมชนดำเนินไปอย่าง มีประสิทธิภาพ เพื่อความยั่งยืนของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชน

เศรษฐกิจชุมชน จะเป็นการจัดการทุนของชุมชนอย่างสร้างสรรค์ เพื่อการพึ่งตนเอง ซึ่งจะแตกต่างจากธุรกิจชุมชน ที่จะเน้นการจัดการเงิน เพื่อเป้าหมายให้ได้กำไรในเชิงธุรกิจเป็นสำคัญทำให้บางคนมีความรู้สึกรู้สึกว่าการใช้คำว่า ธุรกิจ จะสื่อความหมายไปถึงการลงทุนที่ต้องการ

ผลตอบแทนเป็นกำไรสูงสุด ซึ่งกำไรอาจไม่ใช่เป้าหมายสำคัญของการประกอบการของชุมชน บางคนจึงเห็นว่าน่าจะใช้คำว่าวิสาหกิจชุมชนจะเหมาะสมกว่า ทั้งนี้เพราะทุนของชุมชน จะรวมทุกอย่างที่มีอยู่ในชุมชน ซึ่งบางอย่างอาจจะยังไม่พัฒนาเต็มศักยภาพก็ตาม เช่น ทุนธรรมชาติ ทุนทรัพยากร ทุนที่เป็นผลผลิต ทุนที่มีการสะสม ทุนความรู้ภูมิปัญญา ทุนทางสังคม หรือความไว้วางใจ ความเป็นญาติพี่น้องของผู้คนในชุมชน การจัดการทุนเหล่านี้ จะต้องจัดการโดยชุมชน ในทุกขั้นตอนการผลิตโดยเอาภูมิปัญญาดั้งเดิมของชุมชน มาผสมผสานกับความรู้หรือเทคโนโลยีสมัยใหม่ การจัดการต้องเป็นไปอย่างสร้างสรรค์ มีความแตกต่าง และมีนวัตกรรมที่เหมาะสม ไม่ใช่การเลียนแบบ ซึ่งเป้าหมายของการจัดการนั้น เพื่อพึ่งพาตนเองของชุมชน เพื่อปรับปรุงชีวิตให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นไม่ใช่เพื่อกำไรและถ้ามีผลผลิตส่วนเกินอาจจะส่งไปจำหน่ายได้ แต่จะไม่ใช่เป้าหมายสำคัญในการผลิต ซึ่งที่ผ่านมาชุมชนอาจจะไม่ได้เข้ามาจัดการทั้งหมดทุกขั้นตอน แต่จัดการตามวงจรธุรกิจของคนนอกที่เป็น พ่อค้า ข้าราชการ นักวิชาการ แต่โดยสรุปแล้ว การดำเนินการโดยทั่วไป อาจจะใช้คำว่า เศรษฐกิจชุมชน วิสาหกิจชุมชน หรือ ธุรกิจชุมชน แทนกันได้ (ขวัญกมล ดอนขวา, 2555, น. 4)

คณะผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของ นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์แบบมีส่วนร่วมของตำบลทุ่งกวาว อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ให้ประชาชนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญ และสามารถพัฒนาปรับเปลี่ยนพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมจึงสนใจที่จะศึกษา นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์แบบมีส่วนร่วมของตำบลทุ่งกวาว อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ของประชาชนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาและการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ตำบลทุ่งกวาว อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่
2. เพื่อพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตำบลทุ่งกวาว อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่
3. เพื่อเสนอแนะนโยบายและยุทธศาสตร์ต่อประชาคมตำบลทุ่งกวาว อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

รูปแบบเป็นการวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth Interview) ดังนี้

ก. วิจัยเชิงเอกสาร

ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากหนังสือ รายงานการวิจัย และแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจชุมชน เพื่อเรียบเรียงความสำคัญของปัญหา

ข. เชิงคุณภาพ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ได้แก่ ผู้นำท้องที่และประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลทุ่งกวาว อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ จำนวน 15 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 ชนิด ดังนี้

1) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ที่สร้างขึ้นจากการศึกษาทฤษฎีการมีส่วนร่วมของ เฮอร์เบิร์ต แม็คคอสส์กี นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยสร้างข้อคำถามครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2) การสนทนากลุ่มย่อย สัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และพัฒนาชุมชน เพื่อกำหนดรูปแบบนโยบายการพัฒนาและยุทธศาสตร์เศรษฐกิจแบบมีส่วนร่วมพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ไปสู่การยกระดับรายได้สู่เศรษฐกิจชุมชน

3) จัดเวทีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) นำเสนอนโยบายและยุทธศาสตร์ต่อประชาคมตำบลทุ่งกวาว อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ เพื่อเสนอเป็นนโยบายสาธารณะต่อองค์กรภาครัฐ เอกชน และชุมชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลทุ่งกวาว

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ซึ่งมีลักษณะความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ เสนอในลักษณะข้อมูลเชิงคุณภาพ แบบพรรณนา การศึกษาทั้งในเชิงเอกสาร และข้อมูลเชิงประจักษ์จากการสัมภาษณ์ การประชุมกลุ่มย่อย เป็นกระบวนการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพโดยผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการสรุปตามสาระสำคัญในด้านเนื้อหาที่กำหนดไว้ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา ตามประเด็นหัวข้อดังนี้

3.1 วิเคราะห์ข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมภายใน (จุดแข็ง/จุดอ่อน) และสภาพแวดล้อมภายนอก (โอกาส/ข้อจำกัด) จากการสนทนากลุ่มย่อย โดยใช้ SWOT Analysis ในรูปของตาราง TOWS Matrix เพื่อประกอบการตัดสินใจกำหนดร่างยุทธศาสตร์ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ

3.2 ศึกษาวิเคราะห์ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์แบบมีส่วนร่วมของตำบลทุ่งกวาว อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

ผลการวิจัย

1. ผลการการวิเคราะห์ ศึกษาปัญหาและการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตำบลทุ่งกวาว อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

ผลการการวิเคราะห์ ศึกษาปัญหาและการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตำบลทุ่งกวาว อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ จากการวิเคราะห์ SWOT สามารถนำมากำหนดทิศทางของประเด็นการพัฒนา ตำบลทุ่งกวาว โดยพบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ประกอบด้วย ด้านงบประมาณ ด้านสถานะทางเศรษฐกิจ ด้านการเข้ามาของเทคโนโลยี ด้านขาดความร่วมมือของคนในชุมชน ด้านความหลากหลายทางวัฒนธรรมภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ดังนั้นคนในชุมชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการทางเศรษฐกิจ การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจในชุมชน โดยเน้นการพึ่งพิงอิงอาศัยกัน มากกว่าการแข่งขันกัน ส่งเสริมให้มีระบบการร่วมมือกันการเสริมสร้างกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ในชุมชน เป็นการสร้างความสัมพันธ์ในเชิงเศรษฐกิจ ให้เกิดการร่วมมือกันอย่างเหนียวแน่นในชุมชน การเสริมสร้างโอกาสในการแข่งขันกันทางตลาด นอกจากชุมชนจะร่วมมือกัน ในการสร้างผลิตภัณฑ์ตามความชำนาญในแต่ละกลุ่มแล้ว การเสริมสร้างโอกาสในการแข่งขันกันทางตลาดก็เป็นเรื่องสำคัญ ชุมชนควรให้ความสำคัญกับการเรียนรู้เรื่องการตลาด เพื่อเสริมสร้างให้ผลิตภัณฑ์สามารถขายได้เป็นอย่างดี

2. พัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของตำบลทุ่งกวาว อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1) ด้านการพัฒนาทางเทคโนโลยี พบว่า ความก้าวหน้าและนวัตกรรมของเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบกระบวนการ โครงสร้างทางด้านกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ด้วยตระหนักถึงอิทธิพลของเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมทุกภาคส่วน และโอกาสและความท้าทายของชุมชนที่จะต้องปรับทิศทางการดำเนินงานให้เหมาะสมและเอื้อต่อการใช้ประโยชน์สูงสุดจากเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอยู่ตลอดเวลา ซึ่งจะทำให้ทุกภาคเศรษฐกิจก้าวหน้าไปได้ทันโลกและสามารถแข่งขันในโลกสมัยใหม่ได้พัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ปรับปรุงบทบาทและภารกิจของหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงให้ดูแลและผลักดันงานสำคัญของประเทศชาติในเรื่องนี้และจะจัดให้มีคณะกรรมการระดับชาติเพื่อขับเคลื่อนเรื่องนี้อย่างจริงจังจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็ว เทคโนโลยีที่เข้ามาใหม่มีทั้งดีและไม่ดี จึงต้อง

แยกแยะบนพื้นฐานของภูมิปัญญาชาวบ้าน และเลือกใช้เฉพาะที่สอดคล้องกับความต้องการของสภาพแวดล้อม ภูมิประเทศ สังคมไทย ภาครัฐควรให้การอบรมพัฒนาด้านเทคโนโลยี ชาวบ้านและผู้ประกอบการในชุมชน

2) ด้านการพัฒนาทางเศรษฐกิจ พบว่า การพัฒนาทางเศรษฐกิจ มีหลายปัจจัยที่ใช้ชีวิตสถานะทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นตัววัดที่ไม่ได้สะท้อนถึงความอยู่ดีกินดี และคุณภาพชีวิตที่แท้จริงของคนในสังคมชนบท โดยไม่คำนึงถึงคุณภาพของสินค้าหรือการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ของประชาชนในยุคที่ความเหลื่อมล้ำสูงได้ ตลอดหลายสิบปีที่ผ่านมา การพัฒนาที่มุ่งให้กับด้านเศรษฐกิจแบบทุนนิยมเพียงมิติเดียว การละเลยการพัฒนาทางเศรษฐกิจชุมชน และทวีความรุนแรงด้านความเหลื่อมล้ำ ซึ่งผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน มักจะเป็นชุมชนเล็ก ๆ คนรากหญ้าหรือคนจนที่มีช่องทางหารายได้จำกัดและมีจำนวนมาก การพัฒนาทางเศรษฐกิจรูปแบบนี้ ยังเป็นเหตุให้หลายชุมชนชนบทล่มสลายและเกิดปัญหาสังคมตามมาอีกด้วย พบว่าแต่เดิมการพัฒนามุ่งแต่การเพิ่มรายได้ และไม่มีมุมมองที่การลดรายจ่ายในเวลาเช่นนี้จะต้องปรับทิศทางใหม่ คือจะต้องมุ่งลดรายจ่ายก่อนเป็นสำคัญ และยึดหลักพออยู่พอกิน พอใช้ และสามารถอยู่ได้ด้วยตนเองในระดับเบื้องต้นชุมชนมีการขับเคลื่อนการบริหารจัดการตนเอง

3) ด้านการพัฒนาทางทรัพยากรธรรมชาติ พบว่า สิ่งแวดล้อมมีทั้งสิ่งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตเกิดจากการกระทำของมนุษย์หรือมีอยู่ตามธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมดังกล่าวจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ โดยเฉพาะมนุษย์เป็นตัวการสำคัญยิ่งที่ทำให้สิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงทั้งในทางเสริมสร้างและทำลาย จะเห็นว่าความหมายของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ต่างกันที่สิ่งแวดล้อมนั้นรวมทุกสิ่งทุกอย่างที่ปรากฏอยู่รอบตัวเรา ส่วนทรัพยากรธรรมชาติเน้นสิ่งที่อำนวยการประโยชน์แก่มนุษย์มากกว่าสิ่งอื่น ดังนั้นการขาดวางแผนนโยบายสร้างความเข้มแข็งของคนในชุมชนโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม การพัฒนาทางทรัพยากรธรรมชาติ ขาดการสร้างความรู้ความเข้าใจด้านการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และชุมชนเข้าใจสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเอง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อม กับสิ่งมีชีวิต ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ในระบบนิเวศ มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้และจิตวิทยาศาสตร์ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

4) ด้านการพัฒนาทางสังคม พบว่า การพัฒนาสังคม ส่วนนี้เป็นการนำความรู้สังคมวิทยาไปใช้ประโยชน์การพัฒนาสังคม คือ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสังคมให้เป็นไปในทิศทางที่ต้องการ หรือตามแผนที่วางไว้ล่วงหน้า ส่วนประกอบของโครงสร้างที่สำคัญมีสองส่วน คือ ส่วนที่เป็นองค์การสังคมและส่วนที่เป็นสถาบันสังคม การพัฒนาสังคมจึงพัฒนาทั้งองค์การและ

สถาบันสังคม ทำให้ทั้งคนในองค์กรสังคมและกฎระเบียบหรือวัฒนธรรมมีความเจริญก้าวหน้า เป้าหมายการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจ ชุมชน ให้เข้มแข็ง ซึ่งหากการพัฒนาสามารถบรรลุ เป้าหมายสามารถเปลี่ยนแปลงตนเองจากความไม่เจริญพัฒนา ให้เจริญก้าวหน้า ครอบคลุมมีความมั่นคง ชุมชนมีความเข้มแข็ง และประชาชนที่ได้รับการพัฒนามีความสุข

3. เสนอนโยบายและยุทธศาสตร์ต่อประชาคมตำบลทุ่งกวาว อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1) นำเสนอนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์แบบมีส่วนร่วมของ ตำบลทุ่งกวาว อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ได้แก่การกำหนดให้นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์แบบมีส่วนร่วมอย่างชัดเจนด้วยการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ในการในระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด และนำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการให้เกิดเป็นรูปธรรมร่วมกับ หน่วยงานของรัฐที่ทำงานด้านพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนเพื่อหาแนวทางและการดำเนินการส่งเสริม การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจให้กับชุมชนโดยการพัฒนากลุ่มอาชีพได้ใช้ศักยภาพจากทุน ชุมชน ความร่วมมือจากผู้นำและแกนนำกลุ่มอาชีพ ทำให้สามารถใช้พลังความพร้อมจากชุมชน ได้อย่างเต็มที่โดยมีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพในตำบลทุ่งกวาว โดยการมีส่วนร่วมของภาคการวิจัยและ พัฒนา ผลการศึกษาและวิเคราะห์ร่วมกัน

2) การดำเนินโครงการพัฒนาร่วมกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องมาอย่างต่อเนื่อง เกิดความเชื่อถือ และเปิดรับต่อการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน ให้ความร่วมมือในการพัฒนา กลุ่มอาชีพ ร่วมจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่ได้ใช้ศักยภาพจากทุน ชุมชน ความร่วมมือจากผู้นำและแกนนำกลุ่มอาชีพ ทำให้สามารถใช้พลังความพร้อมจากบริบท ชุมชนได้อย่างเต็มที่

อภิปรายผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลการการวิเคราะห์ ศึกษาปัญหาและการพัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชนตำบลทุ่งกวาว อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ จากการวิเคราะห์ SWOT สามารถนำมา กำหนดทิศทางของประเด็นการพัฒนา ตำบลทุ่งกวาว โดยพบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนา เศรษฐกิจชุมชน ประกอบด้วย ด้านงบประมาณ ด้านสภาวะทางเศรษฐกิจ ด้านการเข้ามาของ เทคโนโลยี ด้านขาดความร่วมมือของคนในชุมชน ด้านความหลากหลายทางวัฒนธรรมภายใต้ กระแสโลกาภิวัตน์ ดังนั้นคนในชุมชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการทางเศรษฐกิจ การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจในชุมชน โดยเน้นการพึ่งพิงอิงอาศัยกัน มากกว่าการ แข่งขันกัน ส่งเสริมให้มีระบบการร่วมมือกันการเสริมสร้างกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ในชุมชน เป็นการสร้างความสัมพันธ์ในเชิงเศรษฐกิจ ให้เกิดการร่วมมือกันอย่างเหนียวแน่น

ในชุมชน การเสริมสร้างโอกาสในการแข่งขันกันทางตลาด นอกจากชุมชนจะร่วมมือกัน ในการสร้างผลิตภัณฑ์ตามความชำนาญในแต่ละกลุ่มแล้ว การเสริมสร้างโอกาสในการแข่งขันกันทางตลาดก็เป็นเรื่องสำคัญ ชุมชนควรให้ความสำคัญกับการเรียนรู้เรื่องการตลาด เพื่อเสริมสร้างให้ผลิตภัณฑ์สามารถขายได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูใบฎีกา อภิชาติ พรสุทธิชัยพงศ์ (2565, น. 932) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างความเข้มแข็งของ เศรษฐกิจฐานรากและยกระดับเศรษฐกิจ สังคม และสร้างความมั่นคงทางรายได้ ผลวิจัยพบว่า ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากและยกระดับเศรษฐกิจ สังคม และสร้างความมั่นคงทางรายได้ เริ่มจากการร่วมวางแผนการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจัยแวดล้อมร่วมกับ อาชีพการเกษตรของกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้ได้ระดับมาตรฐาน พาณิชัยจังหวัดกาญจนบุรีเป็นเครือข่ายที่เข้าไปส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการยกระดับการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร โดยรูปแบบการขับเคลื่อนระดับกลุ่ม ผู้การขับเคลื่อนด้านการบูรณาการการผลิตและแปรรูป ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากจาก หน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ การขับเคลื่อนด้านการตลาดอย่างต่อเนื่องส่งผลให้กลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยผลิต แปรรูป และจำหน่ายผลผลิตได้อย่างต่อเนื่อง เป็นการส่งเสริมสินค้าเกษตรปลอดภัยที่ครบวงจรจากต้นน้ำถึงปลายน้ำ

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของตำบลทุ่งกวาว อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1) ด้านการพัฒนาทางเทคโนโลยี พบว่า ความก้าวหน้าและนวัตกรรมของเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบกระบวนการ โครงสร้างทางด้านกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ด้วยตระหนักถึงอิทธิพลของเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมทุกภาคส่วน และโอกาสและความท้าทายของชุมชนที่จะต้องปรับทิศทางการดำเนินงานให้เหมาะสมและเอื้อต่อการใช้ประโยชน์สูงสุดจากเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอยู่ตลอดเวลา ซึ่งจะทำให้ทุกภาคเศรษฐกิจก้าวหน้าไปได้ทันโลกและสามารถแข่งขันในโลกสมัยใหม่ได้พัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ปรับปรุงบทบาทและภารกิจของหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงให้ดูแลและผลักดันงานสำคัญของประเทศชาติในเรื่องนี้และจะจัดให้มีคณะกรรมการระดับชาติเพื่อขับเคลื่อนเรื่องนี้อย่างจริงจังจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็ว เทคโนโลยีที่เข้ามาใหม่มีทั้งดีและไม่ดี จึงต้องแยกแยะบนพื้นฐานของภูมิปัญญาชาวบ้าน และเลือกใช้เฉพาะที่สอดคล้องกับความต้องการของสภาพแวดล้อม ภูมิประเทศ สังคมไทย ภาครัฐควรให้การอบรมพัฒนาด้านเทคโนโลยี ชาวบ้านและผู้ประกอบการในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับบทความของ นฤมล อนุสนธิ์พัฒน์ และอิทธิเทพ

หลินวรัตน์ (2564, น. 204) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนพึ่งพาตนเองบนพื้นฐานชุมชนอธิปไตย ผลการศึกษาปัญหาการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนพึ่งพาตนเองบนพื้นฐานชุมชนอธิปไตย พบปัญหา คือ 1) การพึ่งตนเองได้ทางเทคโนโลยี ปัจจุบันสภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยตกต่ำลง ทำให้ชุมชนขาดการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนพึ่งพาตนเองบนพื้นฐานชุมชนประชาธิปไตยทั้งด้านเทคโนโลยีการผลิต ส่งผลให้ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ ชุมชนขาดรายได้จากการประกอบธุรกิจชุมชน ส่งผลต่อสภาพจิตใจของคนในชุมชน ซึ่งในสภาวะปัจจุบันคนในชุมชน ขาดการสำรวจปัญหาและจัดเวทีประชาคมเพื่อศึกษาปัญหาการพึ่งตนเองได้ทางเทคโนโลยี เศรษฐกิจ ทางจิตใจอย่างจริงจังจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตโดยใช้หลักการพึ่งตนเองตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอีกด้วย

2) ด้านการพัฒนาทางเศรษฐกิจ พบว่า การพัฒนาทางเศรษฐกิจ มีหลายปัจจัยที่ใช้วัดสถานะทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นตัววัดที่ไม่ได้สะท้อนถึงความอยู่ดีกินดี และคุณภาพชีวิตที่แท้จริงของคนในสังคมชนบท โดยไม่คำนึงถึงคุณภาพของสินค้าหรือการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ของประชาชนในยุคที่ความเหลื่อมล้ำสูงได้ ตลอดหลายสิบปีที่ผ่านมา การพัฒนาทุ่มให้กับด้านเศรษฐกิจแบบทุนนิยมเพียงมิติเดียว การละเลยการพัฒนาทางเศรษฐกิจชุมชน และทวีความรุนแรงด้านความเหลื่อมล้ำ ซึ่งผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน มักจะเป็นชุมชนเล็ก ๆ คนรากหญ้าหรือคนจนที่มีช่องทางหารายได้จำกัดและมีจำนวนมาก การพัฒนาทางเศรษฐกิจรูปแบบนี้ ยังเป็นเหตุให้หลายชุมชนชนบทล่มสลายและเกิดปัญหาสังคมตามมาอีกด้วย พบว่าแต่เดิมการพัฒนามุ่งแต่การเพิ่มรายได้ และไม่มี การมุ่งที่การลดรายจ่ายในเวลาเช่นนี้จะต้องปรับทิศทางใหม่ คือจะต้องมุ่งลดรายจ่ายก่อนเป็นสำคัญ และยึดหลักพออยู่พอกิน พอใช้ และสามารถอยู่ได้ด้วยตนเองในระดับเบื้องต้นชุมชนมีการขับเคลื่อนการบริหารจัดการตนเอง ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ ลภัสสรดา สหัสสพาศน์ และนรินทร์ สังข์รักษา (2561, น. 1056) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มมวลชนสร้างสรรค์ (Creative Class) เป็นกลุ่มคนที่เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ มีความสำคัญอย่างยิ่ง พื้นที่ต่าง ๆ จึงต้องแข่งขันกันเพื่อดึงดูด รักษาและสร้างกลุ่มมวลชนสร้างสรรค์ด้วยการพัฒนาสภาพแวดล้อมในพื้นที่นั้น ๆ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกลไกทางธุรกิจที่เอื้อต่อการลงทุนและพัฒนาธุรกิจสร้างสรรค์ และให้ความสำคัญกับส่วนที่สำคัญที่สุด คือ การรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่นและวางแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้แต่ละพื้นที่มีความพร้อมในเชิงเอกลักษณ์และบรรยากาศทางวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายควบคู่ไปกับการพัฒนา

3) ด้านการพัฒนาทางทรัพยากรธรรมชาติ พบว่า สิ่งแวดล้อมมีทั้งสิ่งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตเกิดจากการกระทำของมนุษย์หรือมีอยู่ตามธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมดังกล่าวจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ โดยเฉพาะมนุษย์เป็นตัวการสำคัญยิ่งที่ทำให้สิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงทั้งในทางเสริมสร้างและทำลาย จะเห็นว่าความหมายของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ต่างกันที่สิ่งแวดล้อมนั้นรวมทุกสิ่งทุกอย่างที่ปรากฏอยู่รอบตัวเรา ส่วนทรัพยากรธรรมชาติเน้นสิ่งที่อำนวยการประโยชน์แก่มนุษย์มากกว่าสิ่งอื่น ดังนั้นการขาดวางแผนนโยบายสร้างความเข้มแข็งของคนในชุมชนโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม การพัฒนาทางทรัพยากรธรรมชาติ ขาดการสร้างความรู้ความเข้าใจด้านการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และชุมชนเข้าใจสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเอง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อม กับสิ่งมีชีวิต ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ในระบบนิเวศ มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้และจิตวิทยาศาสตร์ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชกานต์ บัวอินทร์ และคณะ (2559, น. 193) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการพัฒนาศักยภาพชุมชนบ้านชาวยวด ตำบลเสวียด อำเภอกำแพง จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ศักยภาพของชุมชนบ้านชาวยวดในการจัดทำแผนแม่บทชุมชนประชากรในชุมชนยังขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะในการมีส่วนร่วม ส่งผลกระทบต่อระบบการบริหารจัดการการรวมกลุ่มอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการที่จะทำให้ชุมชนบ้านชาวยวดเป็นชุมชนที่มีการพึ่งพาอาศัยกัน ร่วมคิดร่วมกันสร้างและร่วมกันจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนอย่างยั่งยืน มีแนวทางการอนุรักษ์ไว้เป็นแหล่งสร้างอาชีพเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชน ปัญหาระยะยาวที่เกิดขึ้น เช่น การทำลายป่าหรือทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4) ด้านการพัฒนาทางสังคม พบว่า การพัฒนาสังคม ส่วนนี้เป็นการนำความรู้สังคมวิทยาไปใช้ประโยชน์การพัฒนาสังคม คือ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสังคมให้เป็นไปในทิศทางที่ต้องการ หรือตามแผนที่วางไว้ล่วงหน้า ส่วนประกอบของโครงสร้างที่สำคัญมีสองส่วน คือ ส่วนที่เป็นองค์การสังคมและส่วนที่เป็นสถาบันสังคม การพัฒนาสังคมจึงพัฒนาทั้งองค์การและสถาบันสังคม ทำให้ทั้งคนในองค์การสังคมและกฎระเบียบหรือวัฒนธรรมมีความเจริญก้าวหน้าเป้าหมายการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจ ชุมชน ให้เข้มแข็ง ซึ่งหากการพัฒนาสามารถบรรลุเป้าหมายสามารถเปลี่ยนแปลงตนเองจากความไม่เจริญพัฒนา ให้เจริญก้าวหน้าครอบครัวมีความมั่นคง ชุมชนมีความเข้มแข็ง และประชาชนที่ได้รับการพัฒนามีความสุข ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ ณิชกานต์ บัวอินทร์ และคณะ (2559, น. 207) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาศักยภาพชุมชนบ้านชาวยวด ตำบลเสวียด อำเภอกำแพง จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า การให้ความรู้เพื่อสร้างสร้างความเข้าใจ ปรับทัศนคติเพื่อสร้างจิตสำนึกร่วมกันในชุมชน

ชุมชนก่อให้เกิดความยั่งยืนในชุมชน ผู้นำชุมชนต้องได้รับการพัฒนาศักยภาพเพื่อชี้แนะให้คนในชุมชนมีความรู้ความสามารถเช่นเดียวกัน ตลอดจนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนย่อมเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะนำมาซึ่งกระบวนการพัฒนาแบบพึ่งตนเองของชุมชนไปสู่ความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องงานวิจัยของ พฤทธิพงษ์ ไชยพหล และอาแว มะแส (2563, น. 60) ผลจากการวิเคราะห์การศึกษาเรื่อง การประยุกต์ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการดำรงชีพในการขับเคลื่อนการพัฒนาสู่ชุมชนเข้มแข็ง : กรณีศึกษา ชุมชนศิรีวง อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ในชุมชนศิรีวงมีหลายอย่าง ซึ่งได้ถูกสั่งสมและถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีพของชาวบ้านซึ่งเน้นในการศึกษานี้ ที่ได้มีการอนุรักษ์และประยุกต์ใช้ในกลุ่มอาชีพหลาย โดยกลุ่มในแต่ละกลุ่มมีการนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญ ๆ มาใช้ในงานที่เป็นจุดเน้นของกลุ่ม และมีการปรับปรุงและพัฒนาให้เกิดเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ที่สามารถจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้ให้กับสมาชิกกลุ่มอย่างต่อเนื่อง

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 การเสนอนโยบายและยุทธศาสตร์ต่อประชาคมตำบลทุ่งกวาว อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1) นำเสนอนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์แบบมีส่วนร่วมของตำบลทุ่งกวาว อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ได้แก่การกำหนดให้นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่เชิงสร้างสรรค์แบบมีส่วนร่วมอย่างชัดเจนด้วยการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ในการในระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด และนำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการให้เกิดเป็นรูปธรรมร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่ทำงานด้านพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนเพื่อหาแนวทางและการดำเนินการส่งเสริมการสร้างเสริมความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจให้กับชุมชนโดยการพัฒนากลุ่มอาชีพได้ใช้ศักยภาพจากทุนชุมชน ความร่วมมือจากผู้นำและแกนนำกลุ่มอาชีพ ทำให้สามารถใช้พลังความร่วมมือจากชุมชนได้อย่างเต็มที่โดยมีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพในตำบลทุ่งกวาว โดยการมีส่วนร่วมของภาคการวิจัยและพัฒนา ผลการศึกษาและวิเคราะห์ร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ คมสันต์ บัวดีบ และจันทนา สุทธิจารี (2561, น. 1) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การเมืองในการกำหนดนโยบายสาธารณะ : กรณีศึกษานโยบายด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแห่งหนึ่งในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ผลการวิจัยพบว่า การทำประชาคมท้องถิ่น มีความสำคัญและความจำเป็นในขั้นตอนของการกำหนดนโยบายสาธารณะ เพราะเป็นโอกาสที่ประชาชน จะได้เสนอนโยบายสาธารณะให้แก่ อบต. เพื่อให้ทราบถึงความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

2) การดำเนินโครงการพัฒนาร่วมกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องมาอย่างต่อเนื่อง เกิดความเชื่อถือ และเปิดรับต่อการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน ให้ความร่วมมือในการพัฒนากลุ่มอาชีพ ร่วมจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยการพัฒนาศักยภาพชุมชนที่ได้ใช้ศักยภาพจากทุน

ชุมชน ความร่วมมือจากผู้นำและแกนนำกลุ่มอาชีพ ทำให้สามารถใช้พลังความพร้อมจากบริบทชุมชนได้อย่างเต็มที่ ซึ่งตรงกับแนวคิดของ ไพโรจน์ วิไลนุช (2557, น. 52) อธิบายว่า บุคคลชุมชน หรือองค์การที่ให้ความสนใจต่อผลการดำเนินการและกิจกรรมขององค์กร แผนงาน ซึ่งผลการดำเนินงานขององค์กรและแผนงานนั้นสามารถส่งผลบวกและผลลบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และคณะกรรมการก็จะบรรจุโครงการที่ประชาชนได้เสนอมาทั้งหมด

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ควรส่งเสริมให้ความรู้ใน ด้านทางเทคโนโลยี ปัจจุบันสถานะเศรษฐกิจของประเทศไทยตกต่ำลง ทำให้ชุมชนขาดการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนพึ่งพาตนเองด้านเทคโนโลยีการผลิต ส่งผลให้ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ ชุมชนขาดรายได้จากการประกอบธุรกิจชุมชน ส่งผลต่อคนในชุมชน ซึ่งในสถานะปัจจุบันคนในชุมชน ขาดการสำรวจปัญหาและจัดเวทีประชาคม เพื่อศึกษาปัญหาการพึ่งตนเองได้ทางเทคโนโลยี เศรษฐกิจ การผลิต
2. รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขาดการจัดหาผู้เชี่ยวชาญหรือวิทยากรในท้องถิ่นที่มีความรู้ความสามารถ มาอบรมให้ความรู้แก่ชุมชนให้สามารถพัฒนาอาชีพให้ชุมชน และการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองบนพื้นฐานชุมชนชนาธิปไตย
3. รัฐบาลควรแก้ไขปัญหาโดยการวางแผนกำหนดนโยบายเพื่อสร้างความเข้มแข็งของคนในชุมชนโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม อีกทั้งปัญหาการสร้างความรู้ความเข้าใจด้านการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อ ๆ ไป ควรจะมีการศึกษาวิจัยในหัวข้อทำนองนี้ในทั้งจังหวัด โดยทำในรูปของการวิจัยเชิงปริมาณผสมผสานการวิจัยเชิงคุณภาพ
2. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อผลิตภัณฑ์ของชุมชนเพื่อหาแนวทางและการดำเนินการส่งเสริมการสร้างเสริมความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจให้กับชุมชนโดยการพัฒนากลุ่มอาชีพ ได้ใช้ศักยภาพจากทุนชุมชน ของคนในชุมชน

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญกมล ดอนขวา. (2555). การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (รายงานการวิจัย. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- คมสันต์ บัวต๊ะ และจันทนา สุทธิจารี. (2561). การเมืองในการกำหนดนโยบายสาธารณะ : กรณีศึกษานโยบายด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแห่งหนึ่งในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง. วารสารรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์. 9(1), 1.
- ณิกานต์ บัวอินทร์ และคณะ. (2559). การพัฒนาศักยภาพชุมชนบ้านชาวยวด ตำบลเสียด อำเภอดงหลวง จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี. 3(2), 207.
- นฤมล อนุสนธิ์พัฒน์ และอิทธิเทพ หลินวรรัตน์. (2564). การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนพึ่งพาตนเองบนพื้นฐานชุมชนอาชีพไทย.วารสารมหาจุฬานาครทรรศ. 8(12), 204.
- ไพโรจน์ วิไลนุช. (2557). การบริหารการสื่อสารขององค์การ การสื่อสารกับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระครูใบฎีกาอภิชาติ พรสุทธิชัยพงศ์ และคณะ. (2565). การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากและยกระดับเศรษฐกิจ สังคม และสร้างความมั่นคงทางรายได้. วารสารศิลปการจัดการ. 6(2), 932.
- พลฤทธิ์พงศ์ ไชยพหล และ อาแว มะแส. (2563). การประยุกต์ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการดำรงชีพในการขับเคลื่อนการพัฒนาสู่ชุมชนเข้มแข็ง: กรณีศึกษา ชุมชนศิรีวง อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารพัฒนาสังคม. 22(1), 48.
- รังสรรค์ สิงห์เลศ และศรีณยา อัดถากร. (2559). รูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนเพื่อการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน (รายงานวิจัย). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ลภัสรดา สหัสสพาศน์ และนรินทร์ สังข์รักษา. (2561). รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0. วารสาร Veridian E-Journal, Silpakorn University ISSN 1906-3431. ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ. 11(2), 1056.
- ศักดิ์ชัย เกียรติดิณาคินทร์. (2553). ทฤษฎีความคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ดี.

